

**GAMTOSAUGINIŲ MOKYKLŲ PROGRAMOS
VEIKLOS PLANAS
2019 – 2020 m.m.**

Projekto veiklos lūkesčiai:

- mokiniai įgis darnaus vystymosi gebėjimus ir nuostatas, prisidės prie darnaus visuomenės vystymosi – asmeniškai ir bendruomenėje, vietos ir pasaulio mastu („mokysis mokytis“, „veikti“, „būti“, „gyventi ir dirbti drauge“);
- atliks praktines veiklas ir pagilins turimas aplinkosaugines kompetencijas;
- aplinkosaugos klausimo „Ar rūšiuoji?“ tapimas klausimu „Kaip rūšiuoji?“ ir rūšiavimo įgūdžių bei įpročių formavimasis.

1. Gamtosauginis komitetas.

Vadovai: direktorius Adolfas Girdžiūna, 2a klasės gimnazistė Viktorija Amankavičiūtė, koordinatorė biologijos mokytoja Elvyra Kriaučiūnienė.

Nariai. Mokinių prezidentė Paulina Kardokaitė, I-IV klasių gimnazistai (17), mokytojai: technologijų - Artūras Žilinskas ir Edita Pečiulienė, biologijos – Raimondas Platūkis, lietuvių kalbos - Jūratė Reinardaitė, dailės - Romualda Zareckienė ir Jolita Šlepetienė, darbuotoja - Vyda Totoraitienė.

2. Informavimas apie atliekamą ir atliktą aplinkosauginę veiklą gimnazijoje:

- parašyti po 2 straipsnius į gimnazijos ir rajono dienraščius;
- atliktą veiklą skelbti gimnazijos, rajono, projekto svetainėse: www.ukmergietis.lt, www.smetona.ukmerge.lm.lt, www.ukzinios.lt, www.gamtosauginesmokyklos.lt.
- apie projekto veiklą surengti kilnojamą informacinį stendą ir nuolat informuoti gimnazijos bendruomenę.

3. Integracija ugdymo procese.

Aplinkosaugos temas, projekto veiklos sritis bei išsikeltus veiklos tikslus ir uždavinius integruoti į:

- ✓ visus ugdymo proceso dalykus;
- ✓ klasės valandėles ir klasių veiklą;
- ✓ neformalaus švietimo užsiėmimus;
- ✓ socialinio emocinio ugdymo programą (SEU);
- ✓ savanorystės veiklą;
- ✓ socialinę veiklą;
- ✓ karjeros ugdymo programą.

4. Itraukimas.

Bendra veikla su:

- ikimokyklinio ugdymo įstaigomis;
- Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Ukmergės filialu;
- savivaldybės viešosios tvarkos ir aplinkosaugos skyriumi
- UAB „Ukmergės paslauga“ ir „Butų ūkis“;
- miesto seniūnija;

- AB „Ukmergės vandenys“;
- gimnazijos taryba, administracija;
- asmeninės ir grupinės mokinių, tėvų ir kitų žmonių iniciatyvos.

5. Tyrimas.

Tęsimas aplinkosauginę veiklą. 2019 – 2020 m.m. gimnazijos aplinkosauginės veiklos prioritetu lieka - atliekos ir jų tvarkymas. Šiais metais stiprinsime, praplėsime pradėtą aplinkosauginę veiklą. Mokinių gamtosauginis komitetas atliks bendruomenės aplinkosauginio išprusimo bei atliekų tvarkymo mokykloje ir namuose įgūdžių/įpročių pokyčio tyrimą.

Kad atkreipti gimnazistų dėmesį į šiukšlinimo ir atliekų tvarkymo problemas buvo atliktos apklausos „Atliekos tavo aplinkoje ir jų likimas“, įvairiom formom ir ne sykį suorganizuoti konkursai „Atliekos antras gyvenimas“ bei kita veikla. Atliktos veiklos pokytis toks, kad gimnazijoje padaugėjo šiukšlinių, t.y. nupirkto ir gimnazijos teritorijoje bei pastato viduje pastatytos naujos šiukšlinės rūšiavimui. Direktorius rūpinasi gimnazijos aplinka, todėl vyksta tolimesni aplinkos tvarkymo ir apželdinimo darbai. Iš atliekų pagaminom teatralizuotą butelį, aktyvinantį gimnazistų rūšiavimo įpročius. Paskelbti konkursai, atrinkti, pagaminti ir priklijuoti logotipai/lipdukai kviečiantys taupyti elektros energiją bei vandenį. Pastebime, kad aplinkosauginė veikla turi įtakos bendruomenės narių ekologiškai savimonei: mažėja popieriaus atliekų, kai kurie darbai rašomi ant kitos pusės, stengiamasi užsukti kranus, taupyti elektrą dienos metu, daugėja savanorių veikloje.

Stengiamės žinoti ir ukmergiškių nuomonę bei argumentuotą rūpestį atliekų tvarkymo klausimais mieste. Todėl sukūrėm filmą „Kaip rūšiuoji Tu?“, kuris perduotas merui R. Janickui. Kursime analogišką filmą „Kaip rūšiuoji Tu?“ (2 dalis) gimnazistų, jų tėvų, mokytojų bei darbuotojų kontekste. Mūsų aplinkosauginės veiklos pokytis toks, kad klausimas „Ar rūšiuoji Tu?“ tampa klausimu „Kaip rūšiuoji Tu?“ ir kaip sekasi formuoti rūšiavimo įgūdžius bei įpročius.

Šiais metais

6. Veiksmų planas.

Veikla	Būdai	Priemonės	Ištekliai	Laikas
1 tikslas. Siekti, kad gimnazistai įgytų būtinas aplinkosaugines kompetencijas, teikiančias galimybę prasmingai dalyvauti gimnazijos, rajono bei visuomenės gyvenime.				
Uždaviniai: Atlikti aplinkosauginio išprusimo bei atliekų rūšiavimo bendruomenėje apklausą ir įvertinti esamą situaciją. Parengti ir įgyvendinti gamtosauginių mokyklų programos veiklos planą.				
Atlikti aplinkosauginio išprusimo bei atliekų rūšiavimo situacijos bendruomenėje tyrimą ir pristatyti bendruomenės nariams.	Klausimyno sudarymas, I – IV klasių gimnazistų, mokytojų ir darbuotojų apklausa, duomenų forminimas, išvadų ir rekomendacijų rengimas, diskusijos apie pokyčių	Klausimynas. Kanceliarinės prekės.	Gamtosauginio komiteto veikla.	Rugsėjis - spalvis

	rūšiuojant įgyvendinimą aptarimas.			
Bendruomenės informavimas apie gamtosauginių mokyklų programą ir atliktas bei numatomas veiklas gimnazijoje. Sudaryti metų veiklos planą, aptarti.	Veiklos planavimas: pokalbiai, diskusijos, susirinkimai, informacijos paieška, sprendimų priėmimas.	Gimnazijos ankstesnių metų veiklos planai, atliktų darbų pavyzdžiai. Šalies mokyklų patirtys. IT.	Gamtosaugin io komiteto veikla.	Mokslo metų eigoje. Rugsėjis – spalio.
Veiklos plano įgyvendinimas bei kitų aplinkosauginių klausimų /temų/nenumatytų renginių integracija, situacijos stebėseną/refleksiją/ pokyčių fiksavimas.	Nuolatinė veikla integracijos principu: „Norim ir galim – nenorim ar negalim“.	Veiklos planas, organizaciniai darbai, kanceliarinės prekės, fotoaparatas, IT.	Žmogiškieji resursai – bendruomenė s atstovai.	Mokslo metų eigoje.
2 tikslas. Inicijuoti kuo daugiau bendruomenė narių dalyvauti gimnazijos aplinkosauginėje veikloje įgyvendinant veiksmų planą, įtraukiant kitas ugdymo įstaigas.				
Uždavinys. Atlikti plane numatytas veiklas mokantis veikti ir būti praktinėje aplinkosauginėje veikloje, kurioje ugdytąsi asmens savybės, įgalinančios siekti ekologiškesnės gyvenimo kokybės namuose, mokykloje, kitur.				
Dienos praktikumai - „Mokomės būti praktiškais ir taupiais“. Reakcijos į raginimą taupyti tyrimas ir rezultatų sklaida.	Surinkti šiukšles iš visų gimnazijoje esančių šiukšlinių, pasverti, atlikti skaičiavimus, surūšiuoti ir iš jų padaryti simbolius.	Integracija su matematika, daile, biologija, technologijomis.	Mokslo metų eigoje	
	Atlikti stebėjimus ir skaičiavimus apie vandens išnaudojimą, aptarti taupymo galimybes. Lipdukų „Taupyk vandenį“ svarbos refleksija.			
	Atlikti stebėjimus ir skaičiavimus apie elektros išnaudojimą, aptarti taupymo galimybes. Lipdukų „Taupyk elektrą“ svarbos refleksija.			
	Mokinių savivaldos įrengto taromato svarba ir nauda.			
	Dalyvavimo ATC organizuojamoje elektroninių atliekų (baterijų) rinkimo akcijoje rezultatai.			
Karjeros ugdymas. Domėjimasis atliekų tvarkymo tema ir perspektyvomis rajone, šalyje.	Edukacinės išvykos.	UAB „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“. Susitikimas su Ukmergės rajono savivaldybės atsakingu atstovu A. Dutkumi.	Tėvų išlaidos.	Mokslo metų eigoje
Integruotų kūrybinių	Mokinių	Kanceliarinės priemonės,	Technologijų,	Lapkritis, iki gegužės.

veiklų tęstinumas: iš atliekų pagaminti kelis atliekų rūšiavimo robotų maketus ir informacinį stendą apie atliekų pakartotiną panaudojimą, ekonomiškumą bei šiukšlių žalą gamtai.	kūrybinė veikla, maketavimas, eskizų gaminimas, iniciatyvos.	atliekos.	dailės mokytojų patarimai, direktoriaus ir tėvelių parama.	
Formalus ir neformalus ugdymas ir bendradarbiavimas su ikimokyklinėmis įstaigomis – savanorystė.	Ekologinės pamokos ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Sutarčių su įstaigomis dėl savanorystės sudarymas.	Spektaklio dalyviai, kanceliarinės priemonės dekoracijoms gaminti, dovanėlės vaikams.	Žmogiškieji ištekliai, gimnazijos ir asmeninės lėšos.	Mokslo metų eigoje.
Pažintis su rajono aplinkosauga – vandens tarša, taupymas.	Edukacinė išvyka į AB „Ukmergės vandenys“	Gido paslaugos vandenvietėje ir vandens valymo įrenginiuose.	Asmeninės lėšos transportui.	Vasaris
Pažintis su rajono aplinkosauga – elektros energija, jos taupymas.	Edukacinė išvyka į elektros energijos skirstymo tinklus Ukmergėje.	Gido paslaugos.	Asmeninės lėšos transportui.	Gruodis
Dalyvavimas akcijose: „Darom“, „Rašiklis kitaip“.	Ekologinio sąmoningumo iniciatyvos.	Priemonės atliekoms rinkti, talpinti.	Žmogiškieji ištekliai.	Pavasaris.
Dalyvavimas tarptautinio aplinkosaugos projekto „Let’s robot waste“ su Slovėnais ir Vengrais veiklų įgyvendinime..	Pagaminti atliekų rūšiavimo robotų prototipus.	Atliekos ir kitos detalės.	Žmogiškieji ir finansiniai ištekliai.	Iki gegužės mėnesio.
3 tikslas. Pristatyti atliktą veiklą, projekto lūkesčius.				
Uždavinys. Parengti atliktos veiklos pristatymus, reflektuoti, pasimokyti iš pačių patirties, motyvuoti kitus bendruomenės narius bendrai aplinkosauginei veiklai ateityje.				
Ataskaitos rengimas Žaliosios vėliavos apdovanojimui.	Specialios formos pildymas.	Sukaupti veiklos duomenys.	Gamtosauginio komiteto veikla.	Kovas
Pasitikrinkime aplinkosaugines žinias, gebėjimus ir	Respublikinis aplinkosauginis konkursas	Respublikos gimnazijų komandos, kanceliarinės priemonės, apdovanojimai.	Žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, IT.	Balandis

nuostatas, pasidalinkime patirtimi respublikiniame konkurse „Išmintingi ir sumanūs aplinkosaugininkai 2020“. Skiriama Žemės diena ir gimnazijos gamtos ir tikslųjų mokslų dienos.	„Išmintingi ir sumanūs aplinkosaugininkai 2020“.			
Atliktos veiklos pristatymas: informavimas, motyvavimas veikti kartu ir įtraukimas.	Konferencija/ gimnazijos informacinis TV, spauda, svetainės.	Informacijos technologijos, kanceliarinės priemonės.	Gamtosauginio komiteto veikla.	Gegužė - birželis

7.Priežiūra ir įvertinimas. Naują veiklą stengtis planuoti tik aptarus atliktos veiklos rezultatus, išnagrinėjus esamą situaciją, nustatius pokytį.

8.Informavimas. Gamtosauginių mokyklų programos veiklos sklaidą gimnazijos bendruomenėje ir Ukmergės visuomenėje organizuoti nuolat, po kiekvieno veiksmo. Informavimas atspindi plane.

9.Gamtosaugos kodeksas: „Gamtosaugos mokomės mokydami kitus“. Kodeksas toks todėl, kad gimnazistai gamtosaugines veiklas atlieka patys, tačiau stengiasi dalintis patirtimi įtraukdami bendraminčius bei vesti ekologines pamokėles ikimokyklinio ugdymo įstaigose.

Parengė

Elvyra Kriaučiūnienė